

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। 90 ਜੇ ਉਹ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਡੈਪਸ਼ਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 1970 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ .ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ .ਰੁ. 900 ਦਸੰਬਰ 31, 1983 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਮੌਰਗੇਜ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪਾਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੋਰਟ ਗੇਜ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ .ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲ

ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ

ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ , ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 4

ਐਨਕੇ ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਫੁੱਲ ਬੈਚ

ਪੀਸੀ ਜੁਆਇਨ ਏ.ਸੀ.ਜੇ., ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ.ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2343 .

21 ਫਰਵਰੀ 1984

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਲ) — ਸੈਕਸ਼ਨ 42 — ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਆਰ — ਨਿਯਮ

18 — ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ — ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ — ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ — ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ 1960 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 27 ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੰਕੋਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ' ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੋਧ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 8, 9 ਅਤੇ 10)।

ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1981, PLJ 408.

Jagtar Singh v. Additional Director, Consolidation of Holdings.
Punjab and another (P. C. Jain, A.C.J.)

ਓਵਰਰੂਲਡ।

1982 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 2 ਫਰਵਰੀ, 1984 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ :-

(i) ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚੀ P-16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ii) ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਈ.ਕੇ. ਮਹਿਤਾ, ਵਕੀਲ ਕੇ.ਕੇ. ਮਹਿਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਮਿਸ ਲਲਿਤ ਜੋਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਜੀ.ਐਸ.ਵਿਲੋ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ

(1) ਇਹ ਅਪਟੀਸ਼ਨ 3 (27 ਮਾਰਚ 1981 ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲੱਖਣ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸਾਲ 1956 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 21 ਸਤੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ।

ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 1949 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਅਡੀਸ਼ਨਲ - ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ।

**Jagtar Singh v. Additional Director, Consolidation of Holdings.
Punjab and another (P. C. Jain, A.C.J.)**

(2) ਛੋਟਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

"ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।?"

(3) ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"42. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ: i

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਰੀਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡਰ, ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਉਲਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

XXX

XXX

XXX

(1) 1981 PLJ 239.

(ਨਿਯਮ 18)

"ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਜੋਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ। —ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਅੱਗੋਂ, ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ 23 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 27, 1960 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ: -

42. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਉਲਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ 'ਆਰਡਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਆਰਡਰ' ਸ਼ਬਦ 'ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ - ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ' ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਚਰਨ *ਸਿੰਘ ਆਦਿ* ਬਨਾਮ *ਅਰਬੈਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ* (2),

Jagtar Singh v. Additional Director, Consolidation of Holdings,
Punjab and another (P. C. Jain, A.C.J.)

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਏ 'ਕ੍ਰਮ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੜ ਵੰਡ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

"ਮਿਸਟਰ ਚਾਵਲਾ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। 21. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚਾਵਲਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਸਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਝੁਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਏਕੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੱਖਣ ਲਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਲੈਕਟਰ, ਗੁੜਗਾਓਂ ਬਤੌਰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: • -

“ ਹੁਣ, ਮੁੜ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕੋ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ।

ਮੁੜ ਵੰਡ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੁੜ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਕਲ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਨਰ-

(3) CW 33 of 1959 decided on 8th September, 1959.

ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਜੋ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਵੰਡੀਕਰਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਹੈ”।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵੰਡੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(5) ਹੁਣ ਹੁਣ ਜੇ ਨਿਯਮ[18n' ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1426D(II)-60/1527, ਮਿਤੀ 18 ਮਾਰਚ, 1960, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸਗੋਂ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮ 17, 18 ਅਤੇ 19 ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਿਯਮ. 18 ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

Jagtar Singh v. Additional Director, Consolidation of Holdings.
Punjab and another (P. C. Jain, A.C.J.)

ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੋਰਟਿਓਰਰੀ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ 'ਆਰਡਰ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ "ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੀਏ।

(7) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 ਹੈ। ਹੁਣ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ; ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਅਨੁਰੂਪ ਸੋਧ ਨਾ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਿਯਮ ਕਾਫੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕਲਪਿਤ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜੇਕਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਸੋਧ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ,

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1984)1

ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1960 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕੇ। ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ - ਸਿਰਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ' ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੋਧ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਬਣਾਇਆ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਕੋਲ ਸੀ » ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। f'.....'

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ 18 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। - ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਮਿਤ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Jagtar Singh, v. Additional Director, Consolidation of Holdings,
Punjab and another (P. C. Jain, A.CJ.)

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਆਰਡਰ' ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਆਰਡਰ' ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ , ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ *ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਬੋਝ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ *ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ *ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ *ਹੱਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ*, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

(13) 3 ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

